

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКО**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА СТРАХУВАННЯ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ**

Методичні вказівки щодо написання

КВАЛІФІКАЦІЙНИХ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

**для студентів освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування**

**освітньої «Фінансові інститути та
програми ризик-менеджмент»**

Упорядники:

ПРИКАЗЮК Н.В., доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту;

ПІКУС Р.В., кандидат економічних наук, професор кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту;

ВЕРСАЛЬ Н.І., кандидат економічних наук, доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту;

ЛОБОВА О.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту;

МОТАШКО Т.П., кандидат економічних наук, асистент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту;

ЮХИМЕНКО В.М., кандидат економічних наук, асистент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту.

Рецензенти: **Ткаченко Н.В.**, доктор економічних наук, професор, директор інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Любкіна О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, заступник декана з навчально-методичної роботи, доцент кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 13 від 18 травня 2021 року).

Методичні вказівки щодо написання кваліфікаційних магістерських робіт для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент» / упорядники Н.В. Приказюк, Р.В. Пікус, Н.І. Версаль, О.М. Лобова, Т.П. Моташко, В.М. Юхименко. К.: ФОП Ямчинський ОВ. 2021. 57 с.

© Приказюк Н.В., Пікус Р.В.,
Версаль Н.І., Лобова О.М.,
Моташко Т.П., Юхименко В.М.
2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	6
2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	8
2.1. Вибір та затвердження теми кваліфікаційної магістерської роботи.....	8
2.2. Підбір і вивчення літератури	9
2.3. Складання і затвердження плану кваліфікаційної магістерської роботи.....	11
3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	13
4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	14
4.1. Загальні вимоги	14
4.2. Вимоги до анотації.....	16
4.3. Вимоги до вступу	17
4.4. Вимоги до основної частини	18
4.5. Вимоги до ілюстрацій	20
4.6. Вимоги до таблиць.....	21
4.7. Вимоги до формул.....	23
4.8. Вимоги до цитувань, приміток та посилань на використані джерела.....	24
4.9. Вимоги до висновків.....	25
4.10. Вимоги до списку використаних джерел.....	26
4.11. Вимоги до додатків.....	26
5. ОФОРМЛЕННЯ ВІДЗИВУ, РЕЦЕНЗІЇ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	28

6. ОЦІНЮВАННЯ	КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ	
МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ		30
ДОДАТКИ.....		33
<i>Додаток 1. Тематика кваліфікаційних магістерських робіт</i>		33
<i>Додаток 2. Зразок заяви на закріплення теми кваліфікаційної магістерської роботи</i>		37
<i>Додаток 3. Зразок індивідуального завдання на кваліфікаційну магістерську роботу та календарного плану виконання роботи.....</i>		38
<i>Додаток 4. Приклад змісту кваліфікаційної магістерської роботи</i>		41
<i>Додаток 5. Структура кваліфікаційної магістерської роботи</i>		42
<i>Додаток 6. Зразок титульного аркушу кваліфікаційної магістерської роботи</i>		43
<i>Додаток 7. Приклад оформлення основної частини кваліфікаційної магістерської роботи</i>		44
<i>Додаток 8. Правила оформлення кваліфікаційної магістерської роботи.....</i>		45
<i>Додаток 9. Зразок анотації кваліфікаційної магістерської роботи.....</i>		46
<i>Додаток 10. Приклад оформлення ілюстрацій.....</i>		47
<i>Додаток 11. Приклад оформлення таблиць.....</i>		49
<i>Додаток 12. Зразок оформлення літературних джерел.....</i>		50
<i>Додаток 13. Приклад оформлення списку використаних джерел.....</i>		52
<i>Додаток 14. Зразок оформлення додатків.....</i>		54
<i>Додаток 15. Приклад написання відзиву наукового керівника</i>		55
<i>Додаток 16. Приклад написання зовнішньої рецензії.....</i>		56
<i>Додаток 17. Зразок оціночного бланка виконання кваліфікаційної магістерської роботи</i>		57

ВСТУП

Підготовка і захист кваліфікаційної магістерської роботи є завершальним етапом навчання, що дає право на здобуття відповідної кваліфікації магістра економіки за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент».

Випускна робота виконується після оволодіння студентами основними базовими теоретичними курсами, які формують рівень магістра і є продовженням навчального процесу.

У роботі студент повинен показати вміння використовувати одержані під час навчання теоретичні та практичні знання, логічно на основі фактичних і статистичних даних викласти свої погляди по обраній тематиці, зробити обґрунтовані висновки і сформулювати конкретні пропозиції.

При виконанні роботи необхідно використовувати загальнонаукові методи теоретичного узагальнення фактів і явищ економічного життя, а також методи аналітичної обробки статистичних даних, з використанням обчислювальної техніки і економіко-математичних моделей.

Кваліфікаційна магістерська робота є самостійним науковим дослідженням студента, яке виконується на завершальному етапі фахової підготовки і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних економічних, соціальних та виробничих завдань.

У методичних вказівках щодо написання випускних кваліфікаційних робіт магістрів викладені основні питання організації написання робіт, основні вимоги до їх змісту і оформлення, а також захисту випускних кваліфікаційних робіт студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент» економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Метою написання кваліфікаційної магістерської роботи є:

- поглиблення й розширення теоретичних і практичних знань з обраного напрямку спеціалізації в галузі фінансів, зокрема, у сфері страхування та ризик-менеджменту, а також уміння застосувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань;

- аналіз економічних явищ, фактів, процесів, взаємозв'язків, які мають місце у фінансово-господарській діяльності господарюючих суб'єктів;

- пошук та вивчення сучасних наукових досягнень у сфері розбудови системи державного регулювання фінансових відносин у сфері страхування, ризик-менеджменту, банківської справи та функціонування окремих категорій суб'єктів господарської діяльності, вміння їх самостійно застосовувати при розв'язанні прикладних проблем.

У процесі написання випускної кваліфікаційної роботи студенти повинні показати вміння:

- систематизувати теоретичні положення економічної науки, і, зокрема, фінансової, які висвітлені у роботах вітчизняних та зарубіжних вчених;

- користуватися науковим категоріально-понятійним апаратом;

- використовувати статистичну інформацію, фінансову звітність, аналітичні звіти підприємств, установ, організацій;

- застосовувати сучасні методики, економіко-математичні методи та моделі з метою дослідження фінансових процесів та явищ в умовах ринкової трансформації економіки;

- аналізувати проблеми з точки зору факторного впливу та пошуку резервів оптимізації фінансово-господарських процесів;

- розв'язувати конкретні науково-економічні, виробничі завдання;

- обґрунтовувати висновки та подавати конкретні пропозиції щодо удосконалення фінансових відносин, посиленню їх впливу на соціально-економічні процеси в державі.

Для написання випускної роботи студент обирає тему за одним із напрямів у сфері страхування, ризик-менеджменту, банківської справи. Кваліфікаційна робота магістра може бути логічним продовженням дослідження, розпочатого при написанні курсових робіт на попередніх курсах.

Написання кваліфікаційної магістерської роботи відбувається з дотриманням відповідних строків її виконання, для чого розробляється індивідуальне завдання і графік виконання роботи.

Починати необхідно з вивчення літературних джерел: монографій, статей в журналах і в періодичних виданнях. Для цього необхідно користуватися каталогом бібліотеки та мережею «Інтернет». Після перегляду каталогу складається список всіх джерел за обраною темою. При опрацюванні літературних джерел студент робить виписки і свої замітки. На основі вивчення літератури здійснюється написання тексту теоретичної частини кваліфікаційної магістерської роботи.

Потім студент приступає до збирання статистичного матеріалу. Для цього використовуються статистичні збірники, звітні матеріали підприємств і організацій, а також цифровий матеріал, який був відображений в опрацьованих літературних джерелах.

Визначення обсягів статистичних даних, їх переліку і порядку оформлення випускної роботи студент здійснює, використовуючи рекомендації і вказівки свого наукового керівника.

Після закінчення збирання матеріалу здійснюється його групування і аналіз. При цьому повинні дотримуватись вимоги, що висуюються при виконанні випускних робіт. Суть цих вимог полягає в тому, що статистичні дані повинні бути зібрані не менше як за 3-5 років. Повинно бути також дотримане коло об'єктів дослідження.

По закінченні обробки і аналізу статистичних даних на їх базі можуть будуватись графіки, схеми, діаграми. Результати аналізу статистичних даних є основою для написання наступних розділів роботи, а також формулювання висновків і обґрунтування пропозицій.

У першому варіанті текст кваліфікаційної магістерської роботи з таблицями, графіками, рисунками і додатками подається керівникові в не зброшурованому вигляді. Відповідно до зауважень і вказівок керівника студент вносить виправлення і доповнення в текст кваліфікаційної магістерської роботи.

Остаточний варіант роботи зшивається у твердій палітурці та подається керівникові для рецензування.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір та затвердження теми кваліфікаційної магістерської роботи

Підготовку до написання кваліфікаційної магістерської роботи починають з вибору теми. Кафедра щорічно переглядає тематику кваліфікаційних випускних робіт магістра, пов'язує їх з основними напрямками наукових досліджень окремих викладачів і погоджує на засіданні кафедри.

Студентам надається право вибору теми кваліфікаційної магістерської роботи в межах тематики, визначеної кафедрою (*додаток 1*). При виборі теми випускної роботи студент може одержати консультацію у викладачів кафедри.

В окремих випадках студентам, які виявили схильність до науково-дослідницької роботи, надається право запропоновувати свою тему випускної роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки і наданням попереднього плану її написання. Перевага надається темам, які продовжують розробку виконуваного студентом наукового дослідження або безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника. Запропонована студентом тема має бути погоджена з науковим керівником і завідувачем кафедри.

Назва кваліфікаційної магістерської роботи повинна бути, за можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішеної наукової проблеми (завдання), вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви слід додати невеликий (4-6 слів) підзаголовок. У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Потрібно уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» тощо, в яких не відображається в достатній мірі суть проблеми. (*див. с. 22-27, додаток 14 Методичних вказівок щодо написання звітів з науково-дослідної практики для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінансові ринки та ризик-менеджмент»*).

Для затвердження теми кваліфікаційної магістерської роботи студент звертається на кафедру страхування, банківської справи та ризик-менеджменту із заявою, в якій вказує тему роботи, а також найменування підприємства, установи чи організації, матеріали якої будуть використовуватись при виконанні роботи (*додаток 2*). Не дозволяється виконувати декільком

студентам випускню роботу на однакову тему на базі одного підприємства, установи чи організації.

Кафедра затверджує теми і призначає кожному студенту наукового керівника зі складу викладачів кафедри чи практичних працівників-спеціалістів відповідного профілю. Теми кваліфікаційних магістерських робіт і наукові керівники від кафедри закріплюються рішенням кафедри.

Після затвердження теми випускної роботи студент за погодженням з науковим керівником складає індивідуальне завдання та план виконання роботи (*додаток 3*) у двох екземплярах; один екземпляр подає на кафедру, другий залишає у себе. Крім того, науковий керівник дає рекомендації щодо збору і обробки практичного матеріалу та необхідної літератури, консулює студента, здійснює контроль за ходом виконання кваліфікаційної магістерської роботи, доповідає на засіданні кафедри про рівень готовності роботи, готує відзив на роботу, має право бути присутнім на захисті кваліфікаційної магістерської роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

2.2. Підбір і вивчення літератури

Успішне написання кваліфікаційної магістерської роботи багато в чому залежить від того, наскільки продумано, цілеспрямовано проведена підготовча робота. Обравши тему, студент повинен чітко уявити собі мету своєї роботи, послідовність її написання, підібрати відповідну літературу та статистичний матеріал. В цих питаннях він може одержати кваліфіковану допомогу викладачів та завідувача кафедри, працівників бібліотеки.

Слід розпочати роботу з опрацювання Кодексів, Законів України, постанов Кабінету Міністрів, Указів Президента України та інших нормативно-правових актів, які регулярно публікуються в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», щотижневих виданнях «Бізнес», «Галицькі контракти» та інших, а також розміщені в інформаційних системах «Ліга», «Відомості Верховної Ради» тощо, на інформаційних сайтах (в першу чергу офіційному сайті Верховної Ради України www.rada.gov.ua). При цьому необхідно обов'язково звернути увагу чи у останній редакції подається досліджуваний нормативно-правовий акт, і чи не втратив він чинність.

Крім того, студент повинен докладно вивчити матеріали підручників і навчальних посібників, ознайомитись з додатковою літературою за обраною темою: монографіями, статтями за останні роки в журналах «Фінанси України», «Финансы», «Деньги и кредит», «Економіка України», «Вісник

Національного Банку України», «Банківська справа», «Страхова справа», «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка», та інших. При цьому необхідно обов'язково використовувати публікації викладачів Університету, а також іноземні джерела.

Для пошуку необхідного матеріалу студенту доцільно скористатися картотекою бібліотеки університету та предметно-тематичними каталогами публічних бібліотек.

При вивченні літератури студент повинен використовувати публікації останніх років, в першу чергу, надруковані у періодичних виданнях, в тому числі статті. Необхідно здійснювати цілеспрямований пошук за темою дослідження, вести робочі записи. Записи можна здійснювати як у формі стислого викладу (реферату), так і у вигляді окремих цитат. Усі записи, незалежно від їх характеру (основні положення тексту, таблиці, статистичні матеріали, цитати), повинні бути підтверджені посиланнями на джерела. Якщо виписка зроблена з книги або брошури, то вказується: прізвище та ініціали автора, назва книги, місце і рік її видання та зазначається номер сторінки звідки береться інформація. В посиланнях на журнали (газети) необхідно зазначити прізвище та ініціали автора, назву статті, назву журналу (газети), рік видання, номер, сторінки.

Окремо слід сказати про збір та обробку статистичних і звітних даних, що відображають суть, динаміку досліджуваних процесів і явищ. Процес збору цифрового матеріалу дуже складний і трудомісткий, тому потребує певного досвіду. З метою економії часу, забезпечення своєчасності і високої якості виконання випускної роботи необхідно скласти програму його збирання. Допомогу у розробці цієї програми і у визначенні об'єкта дослідження студенти можуть одержати у наукових керівників.

Джерелами для одержання цифрового матеріалу можуть бути: статистичні збірники, опубліковані роботи, звітні дані підприємств і організацій, акти перевірок, висновки фінансових, податкових, контрольно-ревізійних органів з питань господарської діяльності підприємств та бюджетних установ. Найбільш популярними статистичними збірниками є офіційні видання Державної служби України «Статистичний щорічник за рік» та «Україна в цифрах». Також в якості джерел статистичної інформації можна використовувати офіційні сайти таких установ як Верховна рада України (www.rada.gov.ua), Національний банк України (www.bank.gov.ua), Міністерство економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України (www.me.gov.ua), Міністерство фінансів України

(www.minfin.gov.ua/), Державна служба статистики України (www.ukrstat.gov.ua/), Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (www.nssmc.gov.ua/), Ліга страхових організацій України (www.uainsur.com/) та інші.

Зібраний цифровий матеріал повинен бути оброблений з використанням економіко-математичних і статистичних методів та поданий у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. На основі їх наступного аналізу в кваліфікаційній магістерській роботі повинні бути виявлені основні закономірності і тенденції, зроблені науково обґрунтовані висновки, визначені шляхи удосконалення фінансових відносин.

Усі опрацьовані літературні джерела включаються до списку використаних джерел.

Вивчення літературних джерел, збирання та обробка цифрового матеріалу, необхідного для написання випускної роботи, відбувається не тільки в підготовчий період. Поглиблене вивчення спеціальної літератури, додаткове збирання деяких цифрових даних здійснюють протягом всього періоду написання кваліфікаційної магістерської роботи, включаючи її завершальний етап.

2.3. Складання і затвердження плану кваліфікаційної магістерської роботи

Важливим етапом підготовки кваліфікаційної магістерської роботи є складання плану її написання. План розробки теми розкриває її зміст, вказує на напрямок вирішення поставлених завдань. Підготовка до складання плану розпочинається у процесі ознайомлення з основною літературою за темою дослідження. Якісно складений план кваліфікаційної магістерської роботи сприяє правильному і цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує студента при збиранні і обробці фактичного матеріалу, а також при написанні тексту роботи.

При розробці плану своєї роботи необхідно добре продумати зміст кожного параграфу, скласти його коротку анотацію. Матеріал повинен бути взаємопов'язаний, розміщений в логічній послідовності.

План кваліфікаційної магістерської роботи залежить від поставленої мети, завдань і об'єкта дослідження. Для узгодження плану з науковим керівником студент може розробити декілька його варіантів. Складаючи план випускної роботи, студент повинен показати розуміння суті обраної теми, напрямів її

дослідження, постановки і вирішення окремих питань. Погоджений з науковим керівником і затверджений ним план є основою для підготовки і написання кваліфікаційної магістерської роботи.

При виконанні кваліфікаційної магістерської роботи може виникнути необхідність уточнення плану роботи та внесення змін у напрямок дослідження. Такі зміни слід погодити з науковим керівником.

Зміст (план) кваліфікаційної магістерської роботи повинен мати вступ, три розділи і висновки (*додаток 4*). В кожному розділі необхідно виділити окремі параграфи (мінімум по три у першому та другому розділах, два - у третьому). Назви розділів не повинні співпадати з назвою кваліфікаційної магістерської роботи, а назви параграфів не повинні повторювати назви розділів.

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Структура випускної роботи визначається її темою, проблемою, яка в ній розглядається, фактичним матеріалом, який є основою дослідження.

В кожній кваліфікаційній магістерській роботі необхідно:

- висвітлити теоретичну сторону проблеми, відобразити нове, що з'явилося в науковій літературі і фінансово-економічній практиці з даного питання;

- провести всебічний аналіз економічних (фінансових) показників об'єкта, що досліджується, для виявлення напрямків удосконалення його функціонування;

- розробити і обґрунтувати пропозиції по удосконаленню форм фінансових відносин, окремих сторін діяльності підприємства, що досліджується, установи, організації чи галузі господарства.

Рекомендується наступна структура кваліфікаційної магістерської роботи (додаток 5):

1. Титульний аркуш
2. Анотація
3. Зміст
4. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (якщо необхідно)
5. Вступ
6. Основна частина:
 - перший (теоретичний) розділ;
 - другий (аналітичний) розділ;
 - третій (конструктивно-рекомендаційний) розділ.

7. Висновки

8. Список використаних джерел

9. Додатки

Додатково до роботи *додається:*

1. Відзив наукового керівника
2. Зовнішня рецензія
3. Індивідуальне завдання
4. Оціночний бланк виконання кваліфікаційної магістерської роботи
5. Звіт про перевірку роботи на плагіат

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги

Випускню роботу друкують за допомогою принтера на одній стороні аркушу білого паперу формату А4 (210 мм x 297 мм), (до 30 рядків на сторінці). Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: лівий – 25/30 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

На *титульному аркуші* роботи вказується:

- назва вищого навчального закладу, де виконано роботу;
- назва факультету;
- назва кафедри;
- тема роботи;
- курс, група, спеціальність, форма навчання;
- прізвище, ім'я та по-батькові автора роботи;
- вчене звання, посада, прізвище, ім'я та по-батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Титульна сторінка звіту оформляється відповідно до зразка, наведеного у *додатку 6*. На титульній сторінці обов'язково має бути підпис наукового керівника, студента та завідувача кафедрою.

Друкований текст виконується шрифтом – Times New Roman, розмір шрифту основного тексту – 14, для назв розділів – 14. Стил – нормальний, вирівнювання за шириною сторінки, з абзацним відступом 1-1,5 см. Міжрядковий інтервал – 1,5 (*додаток 7*).

У тексті випускної роботи мають бути чітко виділені абзаци.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту має бути однаковою.

Загальний обсяг роботи (без додатків) повинен становити 55-70 сторінок.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної магістерської роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами (вирівнювання по середині) жирним шрифтом. Розмір шрифту назв розділів – 14. Вкінці назви крапка не ставиться.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом з абзацного відступу з вирівнюванням по лівому краю, вкінці назви крапка не ставиться. Відстань між заголовками та

попереднім текстом повинна дорівнювати 2-3 інтервалам, а між наступним текстом – 1-2 інтервали.

Кожний розділ рекомендується розпочинати з нової сторінки, не дозволяється під назву розділу відводити окрему сторінку. Новий підрозділ починається на тій сторінці, де закінчено попередній.

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою кваліфікаційної магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Рецензія, відзив, індивідуальне завдання та оціночний бланк у загальний рахунок сторінок не включаються. Другою сторінкою слід вважати зміст. На сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ не мають порядкового номера, тобто, не можна друкувати: «1. ВСТУП», або «РОЗДІЛ 5. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Зміст подається на початку роботи та має відображати сутність проблеми, складність та логіку дослідження. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, пунктів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими та зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи.

Приклад оформлення змісту наведено в *додатку 4*.

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі **скорочення, нові символи, позначення** і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

У роботі *не допускаються* стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. Терміни, які застосовуються у тексті, повинні відповідати загальноприйнятим у науковій літературі. Не допускається використання зворотів розмовної мови, техніцизмів та професіоналізмів. Слід уникати слів «я», «мною», «краще», «на мою думку» і т.д.

4.2. Вимоги до анотації

Для ознайомлення зі змістом та результатами кваліфікаційної магістерської роботи у роботу підшивається анотація державною та англійською мовами - узагальнений короткий виклад її основного змісту (*додаток 9*).

В анотації мають бути стисло представлені основні результати дослідження.

В анотації також вказуються:

- прізвище та ініціали магістра;
- назва випускної кваліфікаційної роботи магістра;
- спеціальність (шифр і назва);
- найменування кафедри та вищого навчального закладу у якому здійснювалася підготовка;
- місто, рік.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Після ключових слів наводиться список публікацій магістра за темою кваліфікаційної магістерської роботи.

Загальний обсяг анотації (українською та англійською мовами) становить 2-3 сторінки (виконується шрифтом – Times New Roman, розмір шрифту основного тексту – 12, міжрядковий інтервал – 1).

Анотація підшивається після титульного аркуша. Сторінки анотації не нумеруються та не враховуються у загальний обсяг кваліфікаційної магістерської роботи.

4.3. Вимоги до вступу

Вступ розкриває сутність і стан розробки наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтовує необхідність проведення подальших досліджень і містить перелік застосованих методів дослідження.

У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної магістерської роботи в рекомендованій нижче послідовності:

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку фінансової науки, що загалом спрямовано на активізацію економічного та соціального розвитку України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Рівень розробки теми дослідження у науковій літературі

Зазначається, які вітчизняні та зарубіжні науковці займались дослідженням даної проблеми, а також звертається увага на недостатньо вивчені аспекти проблеми та питання, що залишаються невирішеними, що і обумовлює необхідність написання дипломної роботи на обрану студентом тему. Бажано надати коротке резюме щодо необхідності подальшого вивчення теми.

Мета і завдання дослідження

Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Завдання мають бути сформульовані відповідно до пунктів та підпунктів плану та можуть містити слова, «вивчити», «розглянути», «з'ясувати», «охарактеризувати» тощо.

Не можуть вживатись «дослідити», «проаналізувати».

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його

частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва (див. с. 25-27 *Методичних вказівок щодо написання звітів з науково-дослідної практики для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»*).

Методи дослідження

Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Інформаційна база дослідження

Мають бути перераховані види літературних джерел, що використовувались при написанні кваліфікаційної магістерської роботи.

Практичне значення одержаних результатів

У кваліфікаційній магістерській роботі необхідно подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх застосування у діяльності конкретних підприємств, установ, організацій.

Апробація результатів

Вказується, на яких наукових з'їздах, конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднені результати дослідження.

Обсяг та структура роботи

Зазначається, з яких структурних частин складається дипломна робота, на скількох сторінках розміщена, скільки в роботі рисунків, таблиць, додатків, а також скільки пунктів містить список використаних джерел. Також можна подати у декількох реченнях анотацію кожного з трьох розділів роботи.

Структурні частини вступу окремо *не виділяються*.

4.4. Вимоги до основної частини

Основна частина кваліфікаційної магістерської роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У розділах основної частини подають:

У першому розділі (від 15 стор.) досліджуються методологічні та теоретичні аспекти обраної теми роботи, визначаються методи, способи,

інструменти дослідження, які використовуватимуться у наступних частинах роботи. У даному розділі студент дає огляд наукової літератури за темою дослідження, окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблематикою, визначає дискусійні питання, здійснює критичний аналіз різних точок зору з теми на основі дослідження даних монографій, наукових періодичних видань, законодавчих та нормативних актів, висловлює свій погляд на розв'язання проблемних дискусійних питань.

Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі.

У другому розділі (від 20 стор.) студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на основі матеріалів конкретного підприємства, установи чи організації, або по ринку в цілому.

У цьому розділі можна виділити 3-4 відносно самостійних підрозділів, що містять економічну характеристику, аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження. Фінансово-економічний аналіз проводиться на основі даних фінансової звітності, статистичних та інших фактичних матеріалів. Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності об'єкта дослідження за останні 3-5 років.

Третій розділ (від 11 стор.) повинен містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Цей розділ складається з 2-3 підрозділів. Характер і зміст рекомендацій, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи.

Пропозиції автора повинні базуватись на теоретичних положеннях і аналізі фактичного матеріалу за об'єктом, що досліджується, а також давати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами, викладеними у вітчизняних і зарубіжних працях. Ці пропозиції повинні бути чітко сформульовані, реальні і мати практичне значення.

В кожному розділі роботи студент повинен показати реалізацію індивідуального завдання, отриманого від наукового керівника.

4.5. Вимоги до ілюстрацій

Ілюструють випускні роботи, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації (креслення, схеми, графіки, карти) необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок, а ті, розміри яких більше формату А4, розміщують у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» та нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. В межах одного розділу використовується суцільна нумерація ілюстрацій, незалежно від того, до якого підрозділу вони відносяться. Номер ілюстрації повинен складатися з номеру розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (*додаток 10*).

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів.

Наприклад: Рис. 1.2. Класифікація фінансових ризиків

Номер та назву ілюстрації друкують звичайним шрифтом з абзацного відступу (вирівнюється по ширині).

Кожен рисунок має містити посилання на джерело, на основі якого його було створено. Якщо ілюстрація була взята з літератури без авторських змін, посилання вказується у квадратних дужках після назви (*додаток 10*).

Наприклад: Рис. 1.2. Класифікація фінансових ризиків [48, с.76].

Якщо ілюстрація складена автором на основі використання декількох джерел, то відповідно робиться посилання на це у наступному рядку після назви з абзацу. При цьому курсивом виділяється слово «Джерело», а назва подається звичайним шрифтом (Times New Roman, 12 кегель, з абзацним відступом, вирівнювання по ширині), між ними ставиться двокрапка.

Наприклад: Джерело: складено автором на основі [2, 14, 25].

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: схема, діаграма і графік. Якщо ілюстрації подаються у вигляді діаграм та графіків, то вісі мають бути підписані (мати назву із зазначенням одиниці виміру).

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках: (рис. 1.2) або зворот типу: «...як це видно з рис. 1.2» або «...як це показано на рис. 1.2». Усі ілюстрації, розміщені у роботі, повинні мати посилання на них у основному тексті.

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення. Ілюстрації виконуються в чорно-білому кольорі.

4.6. Вимоги до таблиць

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, розміри якої більше формату А4, розміщують у додатках.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (*додаток 11*).

Наприклад: Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці.

Наприклад: Продовження табл. 1.2

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують по центру. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери.

Заголовок таблиці повинен відповідати її змісту. Всі елементи таблиці повинні бути логічно підпорядковані, тобто кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Якщо таблиця містить статистичні показники та певні розрахунки, що були зроблені автором, то під таблицею ставиться посилання, в якому зазначається, що таблиця містить дані, розраховані автором.

Наприклад: Джерело: складено та розраховано автором на основі даних НБУ.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

4.7. Вимоги до формул

Формули у випускній кваліфікаційній роботі магістра (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

Наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$R = \sqrt{(1 - x_{1j})^2 + (1 - x_{2j})^2 + \dots + (1 - x_{nj})^2}, \quad (2.1)$$

де R – узагальнююча рейтингова оцінка;

x_{nj} – n -й оціночний показник j -го об'єкта.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в наступному тексті, інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

4.8. Вимоги до цитувань, приміток та посилань на використані джерела

При написанні кваліфікаційної магістерської роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали, окремі результати з яких наводяться в випускній кваліфікаційній роботі магістра, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню котрих присвячена робота.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання у випускній кваліфікаційній роботі магістра.

Посилання в тексті кваліфікаційної магістерської роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [5-12]...».

Коли в тексті роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Наприклад: цитата в тексті: «Ринок страхових послуг — це сфера обмінних та розподільних грошових відносин, які виникають між страховиками, котрі задовольняють попит на страхові послуги та страхувальниками, що формують попит на них, з приводу купівлі-продажу послуг зі страхового захисту у певній країні та групі країн або на міжнародному рівні» [56, с. 13].

Відповідний опис у переліку посилань:

56. Страхові послуги: підручник у 2-х ч. / В. Д. Базилевич, Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк та ін.; ред. В. Д. Базилевич. К.: Логос, 2014. Ч. 1. 496 с.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Рекомендується точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати повинен бути наведений мовою оригіналу;

б) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

в) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

г) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

д) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

е) якщо необхідно виявити ставлення студента до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

ж) якщо автор роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – М. Х.), (підкреслено мною. – М. Х.), (розрядка моя. – М. Х.).

4.9. Вимоги до висновків

Містять стислий виклад актуальності теми, найбільш важливі узагальнення, зроблені оцінки, практичні рекомендації до яких дійшов автор в процесі розв'язання обраної наукової проблеми.

У висновках можна наголосити на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, обґрунтувати достовірність результатів підсумковими цифрами з власних розрахунків, викласти рекомендації щодо їх використання. Таблиці, графіки, схеми у висновках не наводяться. Також висновки не повинні містити нового матеріалу, який не був викладений в основній частині. Отже, кожен висновок має складатись з підсумовуючої та конструктивної частини.

У висновках має міститись вирішення поставлених перед випускною кваліфікаційною роботою магістра завдань. Кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань та пунктів у плані, вони мають бути пронумеровані.

4.10. Вимоги до списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після основної частини по роботі за наскрізною нумерацією. У списку повинні вказуватись лише джерела, які були безпосередньо використані автором при написанні роботи, а не всі переглянуті за темою роботи джерела.

Список джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Список використаних джерел подається відповідно до вимог державного стандарту мовою оригіналу.

Бібліографічний опис складають, відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. (*додаток 10*).

Список використаних джерел повинен містити 50-70 найменувань (кількість літературних джерел у списку повинна приблизно відповідати кількості сторінок в роботі). При цьому не менше 15% повинні становити іншомовні літературні джерела, що дає можливість глибше ознайомитися зі світовими науковими досягненнями у досліджуваній сфері.

Приклад оформлення списку літературних джерел наведено у *додатку 12*.

4.11. Вимоги до додатків

Для більш детального розкриття теми кваліфікаційної магістерської роботи рекомендується використовувати додатки, до яких відносяться:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- використані форми фінансової звітності;
- статистичні таблиці;
- графіки та схеми;
- інструкції та методики, як використані, так і розроблені самостійно автором у процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, відокремлюючи окремою сторінкою з написом «Додаток» (або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках випускної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі по центру малими літерами з першої великої. Справа над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток (*додаток 14*).

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Наприклад: Додаток А, Додаток Б.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою кваліфікаційної магістерської роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках (якщо їх більше однієї), нумерують у межах кожного додатка.

Наприклад: таблиця А.1 – перша таблиця додатка А, рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

5. ОФОРМЛЕННЯ ВІДЗИВУ, РЕЦЕНЗІЇ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Закінчена й підписана студентом робота здається науковому керівникові для перевірки та підготовки *відзиву*. У відзиві відзначається актуальність теми дослідження, характеризується зміст усіх розділів, підкреслюється практичне значення пропозицій. Також відображається рівень володіння методикою дослідження, професійна підготовка, відзначається відповідність оформлення і змісту роботи вимогам кваліфікаційної характеристики та рекомендації щодо направлення роботи на захист (*додаток 15*).

Підписана керівником випускна робота, разом із відзивом наукового керівника направляється на **зовнішню рецензію**, яка надається викладачами інших закладів вищої освіти або установою, організацією чи підприємством за напрямом кваліфікаційної магістерської роботи.

У рецензії відзначається актуальність теми, подається короткий, але стислий і змістовний аналіз кваліфікаційної магістерської роботи з критичними зауваженнями. В заключній частині рецензії дається оцінка (**додаток 16**).

Отримавши рецензію, студент знайомиться з її змістом і за результатами зауваження може внести зміни в роботу. Про ці зміни студент може доповісти на захисті кваліфікаційної магістерської роботи.

За 5-10 днів до захисту студент подає випускну роботу зброшуровану у твердій палітурі на кафедру разом з відзивом наукового керівника, зовнішньою рецензією, індивідуальним завданням та оціночним бланком (**додаток 17**), які розміщує в конверті, приклеєному до внутрішньої сторінки обкладинки випускної роботи.

За 3-5 днів до захисту проводиться попередній захист роботи, де розглядаються матеріали випускної кваліфікаційної магістерської роботи і приймається рішення про її допуск до захисту на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

Захист випускних робіт, які рекомендовані до захисту, здійснюється згідно з графіком навчального процесу. Загальний порядок захисту кваліфікаційної магістерської роботи визначається положенням про Екзаменаційну комісію.

Випускні роботи студенти захищають на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії після здачі державних іспитів. Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, які відображають результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться у випускній роботі.

Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу студент визначає самостійно, але погоджує його з керівником. Звичайна його кількість – 5-10 ілюстрацій формату А4. Бажано підготувати та провести презентацію підготовленого матеріалу під час захисту роботи з використанням технічних засобів навчання (презентація PowerPoint). Головне призначення такої презентації – наочно проілюструвати ті чи інші твердження автора.

Захист випускної роботи розпочинається з доповіді її автора по основних результатах дослідження у межах 10 хвилин. Доповідь має містити:

- актуальність теми, мету та завдання проведеного дослідження;

- основні теоретичні положення та їх підтвердження в процесі експериментального дослідження;
- характеристику об'єкта та визначення результатів аналітичних досліджень роботи;
- пропозиції, щодо вдосконалення фінансово-кредитної діяльності об'єкта;
- реалізацію індивідуального завдання, отриманого від наукового керівника на початку роботи.

Члени комісії можуть ставити студенту запитання з метою визначення рівня його спеціальної підготовки та наукової ерудиції.

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

6. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінюється кваліфікаційна магістерська робота членами Екзаменаційної комісії після її захисту студентом у балах і за національною шкалою оцінок, згідно до Положення «Про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка»

Загальна кількість балів включає оцінки змісту роботи (до 50 балів), оформлення (до 10 балів) та захисту (до 40 балів) (*додаток 17*).

При оцінюванні якості виконання студентом кваліфікаційної магістерської роботи застосовуються такі *критерії*:

1. Актуальність роботи. Відповідність теми проблемам та напряму підготовки і спеціальності, відповідність плану і змісту роботи її темі.
2. Визначення мети, завдання, предмету, об'єкту кваліфікаційної магістерської роботи. Оцінюється здатність вірно сформулювати мету дослідження, обґрунтувати предмет та об'єкт дослідження, назвати основні його завдання. Міра опрацювання вітчизняних та зарубіжних літературних джерел.
3. Рівень викладу основного матеріалу. Логічно-структурна побудова роботи, рівень самостійності теоретичного дослідження, глибина практичного аналізу проблеми.
4. Використання математичних і статистичних методів та інформаційних технологій. Ступінь використання сучасних методів дослідження, рівень обробки статистичних даних, інформаційне забезпечення та алгоритми вирішення задач.
5. Рівень обґрунтованості та реальності пропозицій. Якість обґрунтування висновків та рекомендацій.
6. Оформлення випускної роботи. Відповідність вимогам стандарту в оформленні тексту, посилань, списку літератури, таблиць, рисунків.

Основними умовами одержання оцінки є такі:

Відмінно (90-100 балів): Кваліфікаційна магістерська робота виконана вчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми. Вірно визначено предмет, об'єкт дослідження. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані у дослідженні. Автор використовує сучасні аналітичні та методологічні інструментарії. Робота характеризується високою якістю і глибиною теоретико-методологічного аналізу, критичного огляду літературних джерел, наявністю наукової проблематики. Узагальнення і висновки базуються на

якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі, що дозволяє чітко визначити авторську позицію. Представлені рекомендації автора мають практичну цінність, містять розрахунки показників економічної ефективності.

Відгук і рецензія позитивні. Доповідь аргументована, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами, свідчить про формулювання власної думки студента щодо предмету дослідження та є логічною, повною. Відповіді на питання правильні та стислі.

Добре (75-89 балів): Кваліфікаційна магістерська робота виконана вчасно, теоретичні узагальнення та висновки аналітичної частини, в основному, правильні. Проте, існують несуттєві недоліки у логіці висвітлення матеріалу, у запропонованих на основі проведеного аналізу статистичних та фактичних матеріалів способах вирішення проблем, у обґрунтуванні та розрахунках ефективності запропонованих рішень, що впливає на глибину особистого аналізу студентом фактичної інформації. Застосування сучасного аналітичного інструментарію обмежено.

Відгук і рецензія позитивні, але мають окремі зауваження до роботи. Доповідь насичена фактичною інформацією, що відображає відповідні результати проведеного дослідження. Відповіді на питання правильні, але не завжди повні чи конкретні.

Задовільно (60-74 бали): Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру. Теоретико-аналітична частина та пропозиції обґрунтовано непереконливо, відсутні розрахунки, що дозволяють аргументувати зроблені авторські узагальнення та висновки. Є зауваження щодо логічності та послідовності викладеного матеріалу, який носить переважно описовий характер. Робота недбало оформлена.

Доповідь прочитана за текстом, студент не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання правильні або повні. Наочні матеріали не в повній мірі відображають зміст виконаної роботи.

Незадовільно (менше 59 балів): Відсутня логіка у побудові структури дослідження. В роботі відсутнє розуміння мети, завдань, предмету дослідження. Назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Теоретичний аналіз та визначення стану процесів, що є предметом розгляду мають компіляційний характер, відсутні посилання на використані літературні джерела. Представлений статистичний матеріал є застарілим. Оформлення роботи має суттєві недоліки.

Доповідь не відображає зміст виконаної роботи, більшість відповідей на питання неправильні, студент не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали до захисту роботи відсутні.

Робота до захисту не допускається: Роботу подано з порушенням строків, установлених регламентом. Відгук наукового керівника негативний. Студент не володіє поданим матеріалом, не орієнтується у предметі дослідження. Порушена логіка представленого матеріалу. Назви розділів не відповідають змісту. Змістовне наповнення розділів не пов'язано між собою. Оформлення роботи не відповідає вимогам.

Оцінювання випускних кваліфікаційних робіт магістра в системі ECTS має здійснюватися призначеною Екзаменаційною комісією на основі консенсусу.

Підсумки захисту й оцінка кваліфікаційної магістерської роботи оголошуються головою Екзаменаційної комісії після обговорення оцінок на закритому засіданні комісії.

Напрями кваліфікаційних магістерських робіт спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»

1. Банкострахування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
2. Діджиталізація банківської діяльності.
3. Діяльність НПФ в умовах ринкової економіки.
4. Діяльність страхових посередників: сучасні тенденції.
5. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів в Україні.
6. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні.
7. Інноваційний розвиток перестрахування в Україні.
8. Інтеграція банківського та страхового бізнесу: сучасна практика та перспективи розвитку.
9. Капітал страхових компаній України: сучасний стан та методи управління.
10. Кредитний ризик-менеджмент банку.
11. Кредитно-рейтингова оцінка як інструмент виявлення фінансових ризиків організацій.
12. Оподаткування страхових компаній в Україні та шляхи його реформування.
13. Організація системи ризик-менеджменту банку.
14. Основні типи монетарних стратегій та особливості їх застосування.
15. Регулювання банківської діяльності в умовах кризи.
16. Регулювання та нагляд за діяльністю системно важливих банків.
17. Резерви страхової компанії: формування та розміщення.
18. Реорганізація проблемних банків в Україні.
19. Ризик банкрутства суб'єктів господарювання: оцінка та способи мінімізації.
20. Ризик-менеджмент банку в умовах фінансової кризи.
21. Ризик-менеджмент страхових компаній в контексті вимог платоспроможності.
22. Розвиток інформаційних технологій на страховому ринку України.
23. Розвиток маркетингу в страхових організаціях України.
24. Розвиток страхування екологічних ризиків.
25. Розвиток та особливості діяльності державних банків.
26. Розвиток та особливості діяльності невеликих банків в Україні.
27. Стратегія діяльності та розвитку банків з іноземним капіталом.
28. Страхування життя як форма індивідуального інвестування.
29. Страхування кібер-ризиків: сутність та перспективи розвитку в Україні.
30. Страхування природно-кліматичних ризиків: сучасний стан та перспективи розвитку.

31. Стрес-тестування в системі ризик-менеджменту банку.
32. Сучасна практика управління ризиком кредитоспроможності клієнтів банку.
33. Українські страхові компанії в системі фінансово-промислових груп.
34. Управління активами банку.
35. Управління активами компанії зі страхування життя.
36. Управління бізнес-процесами в банку.
37. Управління валютним ризиком банку.
38. Управління капіталом банку.
39. Управління кредитним портфелем банку.
40. Управління операційними ризиками банку.
41. Управління пасивами банку.
42. Управління проблемними кредитами в банківській діяльності.
43. Управління процентним ризиком банку.
44. Управління ризиками банківського споживчого кредитування.
45. Управління ризиком незбалансованої ліквідності банку.
46. Управління ризиком неплатоспроможності підприємства.
47. Управління ринковими ризиками в банківській діяльності.
48. Управління страховим портфелем.
49. Управління фінансовою стійкістю банку.
50. Фінансова стійкість банківської установи: сутність та методи управління.
51. Фінансова стійкість страхової компанії: сутність та методи управління.
52. Фінансовий результат страхової компанії: формування та використання.
53. Фінансові ризики діяльності організації: сутність та методи управління.
54. Фінансові ризики факторингової компанії: сутність та методи управління.
55. Фінансові стратегії діяльності страхових компаній України.

Примітка: тематика кваліфікаційних магістерських робіт перезатверджується щороку. Тому перелік тем, із врахуванням їх актуальності, може бути змінено.

Тема кваліфікаційної магістерської роботи узгоджується з науковим керівником в межах обраного напряму та затверджується на засіданні кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту.

Зразок заяви на закріплення теми кваліфікаційної магістерської роботи

Зав. кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

Студент(а)ки 1 курсу магістратури,
_____ форми навчання спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»

Прізвище, ім'я, по – батькові

/контактний телефон/

/e-mail/

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему «назва роботи» для написання кваліфікаційної магістерської роботи.

Науковим керівником прошу призначити (звання, посада, прізвище, ім'я, по-батькові).

Дата

Підпис

Зразок індивідуального завдання на кваліфікаційну магістерську роботу та календарного плану виконання роботи

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет – економічний
Спеціальність – 072
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Кафедра «Страхування,
банківської справи
та ризик-менеджменту»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

» _____ » _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

ІІБ, ___ курс, (денна, заочна форма навчання)

1. Тема роботи: _____

2. Тему роботи затверджено на засіданні кафедри, протокол № ___ від «__» вересня 20__ р.

3. Орієнтовний план роботи:

Розділ І. _____

Розділ ІІ. _____

Розділ III. _____

4. Об'єкт дослідження _____

5. Предмет дослідження _____

6. Мета роботи _____

7. Індивідуальне розрахункове завдання _____

8. Консультації по роботі

№ п/п	Розділи (параграфи)	Консультант (П.І.П.)	Підпис, дата	
			Завдання видав	Завдання прийняв

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Графік виконання роботи	Строк виконання	Фактичне виконання
1	Вибір теми	вересень 20__ р.	
2.	Складання плану роботи. Опрацювання літературних джерел	жовтень 20__ р.	
3.	Підготовка першого розділу	листопад - грудень 20__ р	
4.	Підготовка другого розділу	січень-лютий 20__ р.	
5.	Підготовка третього розділу	березень- квітень 20__ р.	
6.	Подання роботи в повному обсязі керівнику	травень 20__ р.	
7.	Попередній захист роботи	червень 20__ р.	
8.	Захист роботи	червень 20__ р.	

Завдання підготував _____

(Посада, прізвище, ініціали (підпис))

Завдання отримав _____

(Підпис)

Приклад змісту кваліфікаційної магістерської роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1.	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН	6
1.1. Економічна сутність медичного страхування та його роль в системі суспільного страхового захисту	6
1.2. Організаційно-економічні та правові аспекти функціонування системи медичного страхування	11
1.3. Функціонування системи медичного страхування в розвинених країнах світу	16
РОЗДІЛ 2.	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	22
2.1. Захворюваність населення як фактор розвитку системи медичного страхування.....	22
2.2. Розвиток медичного страхування в Україні	30
2.3. Формування страхових медичних програм на страховому ринку України	36
РОЗДІЛ 3. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЙ І ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА СТРАХОВІЙ ОСНОВІ	42
3.1. Фінансові аспекти функціонування обов'язкового медичного страхування	48
3.2. Перспективні схеми поєднання добровільного і обов'язкового медичного страхування	54
ВИСНОВКИ	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	63
ДОДАТКИ	67

Структура кваліфікаційної магістерської роботи

№ з/п	Основні частини роботи	Обсяг, стор.	
1.	Титульний лист	1	
2	Анотація	2-3	
3.	Зміст	1	
4.	Вступ	3-4	
5.	Основна частина		
5.1.	Розділ 1 (постановка проблеми, теоретичні основи, огляд літературних джерел)	від 15	мінімальний обсяг одного пункту - 5 стор.
5.2.	Розділ 2 (аналітична частина)	від 20	
5.3.	Розділ 3 (конструктивно-рекомендаційна частина)	від 11	
6.	Висновки	2-4	
7.	Додатки (таблиці, вхідні дані для розрахунків, допоміжні дані, форми документів)	Без обмежень	
8.	Список використаних джерел	Без обмежень	
	Разом без додатків та списку використаних джерел	55-70	
	Відзив наукового керівника		
	Зовнішня рецензія		
	Висновок наукового керівника щодо наявності плагіату		
	Індивідуальне завдання на кваліфікаційну магістерську роботу та календарний план виконання роботи		
	Оціночний бланк виконання кваліфікаційної магістерської роботи		

Зразок титульного аркушу кваліфікаційної магістерської роботи

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА СТРАХУВАННЯ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА РИЗИК-
МЕНЕДЖМЕНТУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

_____ (назва)

Студента(ки) магістратури денної (заочної)
форми навчання,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»
освітньої програми «Фінансові інститути та
ризик-менеджмент»

_____ (прізвище, ім'я, по батькові студента)

Науковий керівник:

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань

Студент _____

(підпис)

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри
страхування, банківської справи та ризик-менеджменту від «__» _____ 20__р.,
протокол № ____.

Завідувач кафедри страхування,
банківської справи та ризик-менеджменту,
доктор економічних наук, професор
Приказюк Наталія Валентинівна

_____ (підпис)

Київ - 20__

Приклад оформлення основної частини кваліфікаційної магістерської роботи

РОЗДІЛ 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ
В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН**

} 3 інтервали

1.1. Економічна сутність медичного страхування та його роль в системі суспільного страхового захисту

} 1 інтервал

У державі соціального типу та у суспільстві, в якому людина розглядається не лише як фактор, а як головна цінність, з метою поступального соціально-економічного розвитку, економічна політика має розглядатися винятково як складова соціальної політики, а не навпаки.

Відтак, соціально-економічні зміни, сучасні вимоги до якості та обсягів медичної допомоги знайшли своє відображення у пріоритетних напрямках соціальної політики України...

} 2 інтервали

1.2. Організаційно-економічні та правові аспекти функціонування системи медичного страхування

Серед прикладних проблем реформування охорони здоров'я виділяються організаційно-економічні та правові аспекти функціонування системи медичного страхування, за своєю сутністю повинно забезпечити перехід медицина на страхові, економічні засади.

Правила оформлення кваліфікаційної магістерської роботи

Обсяг	55-70 сторінок без врахування додатків та списку використаних джерел. Мінімальний обсяг одного пункту - 5 сторінок.
Інтервал	Звіт друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу
Шрифт	Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt
Поля	Текст звіту необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - 3 см, праве - 1 см, верхнє - 2 см, нижнє - 2 см
Таблиці	Номер та назва таблиці розміщуються над таблицею. Слово "Таблиця" та її номер розміщуються у правому верхньому кутку, а назва таблиці - на наступному рядку з вирівнюванням "по центру" (без будь-яких виділень).
Рисунки	Номер та назва рисунка наводяться знизу рисунка та вирівнюються по ширині (без будь-яких виділень).

Зразок анотації кваліфікаційної магістерської роботи

АНОТАЦІЯ

Сорокіна Н.В. Інтернет-страхування в Україні: стан та перспективи розвитку.

Кваліфікаційна магістерська робота за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. - Кафедра страхування банківської справи та ризик-менеджменту, економічний факультет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2020.

Зміст анотації зміст анотації зміст анотації.....

Ключові слова:

Список публікацій магістра:

1.

...

Приклад оформлення ілюстрацій

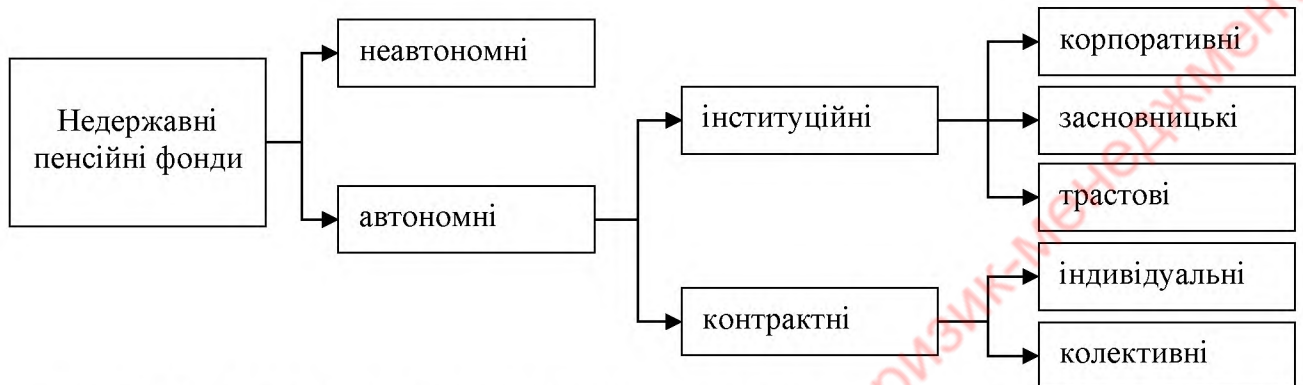

Рис. 1.3. Класифікації недержавних пенсійних фондів згідно з зарубіжною практикою [49]

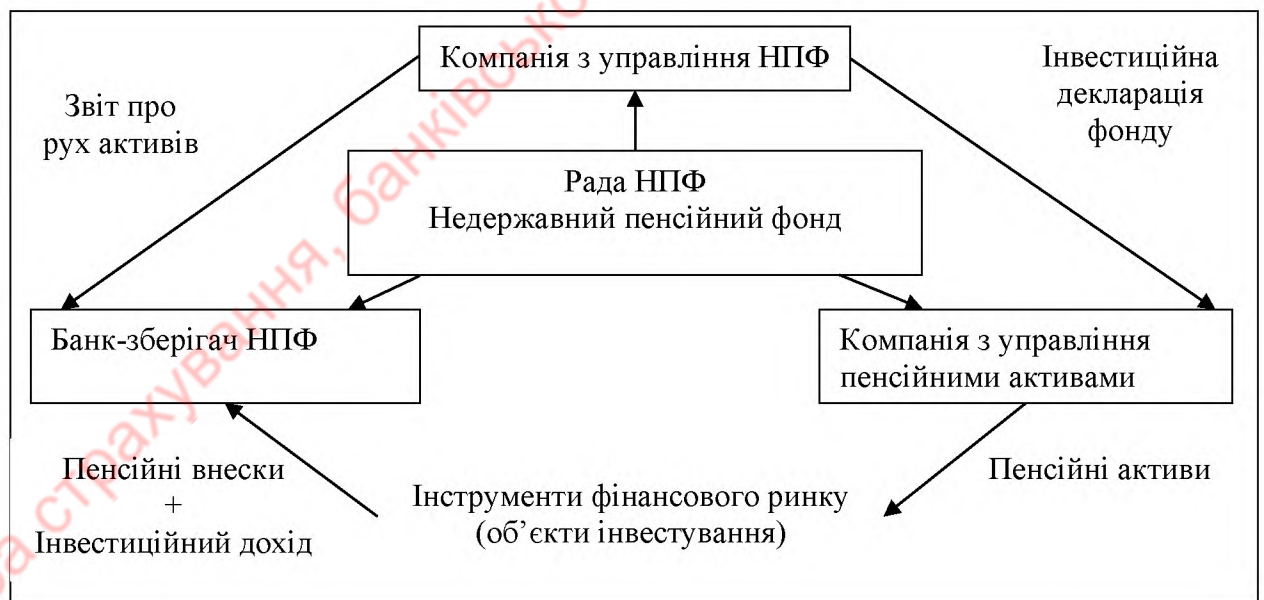

Рис. 1.4. Механізм взаємодії суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення на базі НПФ

Джерело: розроблено автором на основі [89, с.59; 93, с. 31]

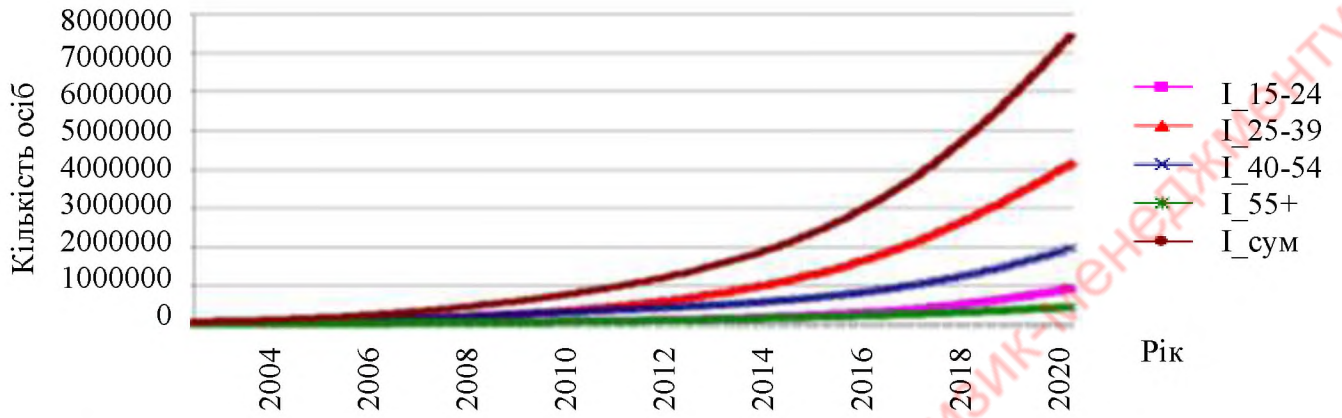

Рис. 2.3. Прогноз динаміки вікової структури учасників системи НПЗ

Джерело: побудовано автором на основі офіційних даних НБУ [48; 99]

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

Приклад оформлення таблиць

Таблиця 2.1

Інтерпретація значень Z-показника за моделлю Альтмана

Значення «Z»	Імовірність банкрутства
до 1,81	висока
1,81—2,67	не можна однозначно визначити
2,67 і вище	низька

Джерело: побудовано автором на основі [50]

Таблиця 2.5

Прогноз дохідності інвестиційних портфельів НПФ на 2015 рік

Планова дохідність активу, %	Вид активу	Найбільш агресивний портфель	Помірно агресивний портфель	Зважений портфель	Стриманий портфель
40	Акції	0,40	0,30	0,20	0,10
16	Облігації корпоративні	0,30	0,25	0,15	0,10
12,5	Облігації державні	0,05	0,15	0,25	0,35
8	Облігації місцевих рад	0,05	0,05	0,05	0,05
9	Депозити	0,15	0,20	0,25	0,30
30	Банківські метали	-	-	0,05	0,05
5	Нерухомість	-	-	0,05	0,05
17	Інші активи (в т.ч. банківські метали та нерухомість)	0,05	0,05	-	-
Прогнозна дохідність портфелю		24,025	20,925	17,925	14,825
Різниця в прогнозних дохідностях портфельів			3,1	3	3,1

Джерело: складено та розраховано автором на основі офіційних даних НБУ [48]

Вимоги до оформлення літературних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Приказюк Н. В. Менеджмент у страхових компаніях: лабораторний практикум. К.: Компринт, 2015. 247 с. 2. Шолойко А. С. Довідник інфраструктури страхового ринку. К.: НУБіП України, 2014. 117 с.
Два автори	1. Базилевич В. Д. Базилевич К. С. Страхова справа: навч. посіб. 3-тє вид. перероб і доп. Київ: Знання, 2008. 351 с. 2. Пікус Р. В., Олійник Г. І. Взаємодія страхових компаній і банків на ринку фінансових послуг України: монографія. К.: Компринт, 2015. 186 с.
Три автори	1. Пікус Р. В., Приказюк Н. В., Тлуста Г. Ю. Управління фінансовими ризиками: лаборатор. практикум. К.: Логос, 2012. 280 с. 2. Чухно А. А., Леоненко П. М., Юхименко П. І. Інституціонально-інформаційна економіка: підручник / ред. А. А. Чухно. К.: Знання, 2010. 687 с.
Чотири та більше автори	1. Пікус Р. В., Приказюк Н. В., Тлуста А. Ю., Моташко Т. П. Страхові послуги: опорний конспект лекцій. Київ: Логос, 2017. 290 с. 2. Страхування: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Р. В. Пікус та ін.; ред. В. Д. Базилевич. Київ: Знання, 2019 с. 3. Страхування: практикум: навчальний посібник / В. Д. Базилевич, Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк та ін.; ред. В. Д. Базилевич, 2-ге вид. перероб. і допов. Київ: Знання, 2011. 607 с.
Без автора	1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. URL: https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-strakhovoho-rynku-Ukrainy.html . 2. Реєстр страхових агентів. URL: http://www.mtsbu.kiev.ua/ua/presscenter/news/107473/ (дата звернення 28.04.2018). 3. Інформація про посередницькі послуги у страхуванні та/або перестрахуванні. URL: https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-poserednytski-posluhy-u-strakhuvanni-taabo-perestrakhuvanni.html . (дата звернення 21.05.2018).
Багатотомний документ	1. Страхові послуги: підручник у 2-х ч. / В. Д. Базилевич, Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк та ін.; ред. В. Д. Базилевич. К.: Логос, 2014. Ч. 1. 496 с. 2. Чухно А.А. Твори: у 3-х т. Т. 2: Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика. 2006. 516 с.

Матеріали конференцій, круглих столів	<p>1. Приказюк Н. В. Андерайтинг як важливий бізнес–процес страхових компаній. <i>Глобальний економічний простір: детермінанти розвитку</i>: матеріали II Міжнародної наукової конференції (21 жовтня 2016 року, м. Миколаїв). Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. С. 132 –136.</p> <p>2. Заколюдажний В.О. Інновації як основа реінжинірингу бізнес процесів страховика. <i>Шевченківська весна 2016: Економіка</i>: матеріали XIV міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (Київ, 5-8 квітня 2016). Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2016. С. 78</p>
Енциклопедії, словники	Міждисциплінарний словник зі страхування та ризик-менеджменту. Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк, А.С. Шолойко та ін.; ред. Р.В. Пікус. К.: Логос, 2015. 508 с.
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435–IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2003. №40. Ст. 356.</p> <p>2. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96–ВР. <i>Відомості Верховної Ради</i>. 1996. № 18. Ст. 78.</p> <p>3. Про затвердження умов обов'язкового (додаткового) страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1994 р. № 116. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116-94-%D0%BF.</p>
Дисертації	Горбуненко Я. І. Управління інвестиційними ризиками на фондовому ринку України: дис. к-та екон. наук: 08.00.08 / Київський національний університет імені Т. Шевченка. К., 2011. 220 с.
Автореферати дисертацій	Шимків С. А. Страхування від нещасних випадків в системі соціального захисту громадян України: автореф. дис. к-та екон. наук: 08.00.08; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2016. 22 с.
Частина періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Пікус Р. В., Олійник Г. І. Технологія збуту страхових продуктів через мережі банків в Україні. <i>Економіка та держава</i>. 2012. № 6. С. 57-59.</p> <p>2. Моташко Т. П. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка</i>. 2016. № 182. С. 18-24. DOI: http://dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2016/182-5/3</p> <p>4. Prikazyuk N., Motashko T. Security of the Insurance Market of Ukraine and the Determining Factors. <i>Procedia Economics and Finance</i>. 2015, Vol. 27. P. 288-310. URL: http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567115010011.</p>

Приклад оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базилевич В. Д. Базилевич К. С. Страхова справа: навч. посіб. 3-тє вид. перероб і доп. Київ: Знання, 2008. 351 с.

...

46. Підсумки діяльності страхових компаній за 2013 рік. URL: http://nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/SK_IV_kv_%202013.pdf (дата звернення 15.10.2017).

47. Пікус Р. В., Олійник Г. І. Технологія збуту страхових продуктів через мережі банків в Україні. *Економіка та держава*. 2012. № 6. С. 57-59.

...

56. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96–ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 18. Ст. 78.

57. Програми страхування автотранспортних засобів СК "АХА". URL: <http://axa-ukraine.com/>.

58. Реєстр страхових агентів. URL: <http://www.mtsbu.kiev.ua/ua/presscenter/news/107473/> (дата звернення 28.04.2018).

...

79. Страхові послуги: підручник у 2–х ч. / В. Д. Базилевич, Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк та ін.; ред. В. Д. Базилевич. К.: Логос, 2014. Ч. 1. 496 с.

...

80. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №40. Ст. 356.

...

82. European Insurance in Figures. *CEA Statistics*. 2013. №46. URL: www.insuranceeurope.eu.

...

98. Prikazyuk N., Motashko T. Security of the Insurance Market of Ukraine and the Determining Factors. *Procedia Economics and Finance*. 2015, Vol. 27. P. 288-310. URL: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567115010011> (дата звернення 15.03.2018).

Кафедра страхування, банківської справи та ризик-менеджменту

Зразок оформлення додатків

Додаток А

Ставка єдиного соціального внеску у відповідності до класу професійного ризику підприємства

Клас професійного ризику виробництва	Розмір єдиного внеску, %	Клас професійного ризику виробництва	Розмір єдиного внеску, %	Клас професійного ризику виробництва	Розмір єдиного внеску, %	Клас професійного ризику виробництва	Розмір єдиного внеску, %
1	36,76	21	37,18	41	38	61	39,76
2	36,77	22	37,19	42	38,03	62	39,9
3	36,78	23	37,26	43	38,05	63	40,19
4	36,79	24	37,3	44	38,1	64	40,4
5	36,8	25	37,33	45	38,11	65	42,61
...							
12	36,92	32	37,65	52	38,52		
13	36,93	33	37,66	53	38,54		
14	36,95	34	37,77	54	38,57		
15	37	35	37,78	55	38,66		
16	37,04	36	37,86	56	38,74		
17	37,06	37	37,87	57	39,01		
18	37,13	38	37,96	58	39,02		
19	37,16	39	37,97	59	39,1		
20	37,17	40	37,99	60	39,48		

Джерело: Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Додаток А

Таблиця А.1

Ставка єдиного соціального внеску у відповідності до класу професійного ризику підприємства

Таблиця А.2

Динаміка надходжень єдиного соціального внеску

Приклад написання відзиву наукового керівника

ВІДЗИВ

**на кваліфікаційну магістерську роботу
студента спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»
_____ форми навчання**

на тему _____

ПІБ студента

Актуальність теми дослідження _____

Теоретичне і практичне значення дослідження _____

Ступінь розкриття теми _____

Застосування статистичних та економіко-математичних методів _____

Джерельна та інформаційна база дослідження _____

Основні недоліки роботи _____

Відповідність стандартам щодо оформлення _____

Загальний висновок _____

Дата

Науковий керівник

Підпис

Приклад написання зовнішньої рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну магістерську роботу
студента спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»**

_____ форми навчання

на тему _____

ПІБ студента

Актуальність теми дослідження _____

Теоретичне і практичне значення дослідження _____

Ступінь розкриття теми _____

Застосування статистичних та економіко-математичних методів _____

Джерельна та інформаційна база дослідження _____

Основні недоліки роботи _____

Відповідність стандартам щодо оформлення _____

Загальний висновок _____

Рецензент:

Посада

Назва ЗВО чи підприємства

Вчений ступінь

ПІБ

Підпис

дата

Зразок оціночного бланка

Оціночний бланк виконання кваліфікаційної магістерської роботи
студента 2 курсу, спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»
(ПІБ) _____
на тему « _____ »

№	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Одержана кількість балів
1.	Співпраця з науковим керівником (дотримання календарного графіку виконання роботи, виконання вимог наукового керівника)	5	
2.	Якість проведеного дослідження		
	– логіко-структурна побудова роботи, відповідність плану і змісту роботи її темі	5	
	– повнота розкриття теоретичних основ предмету дослідження; рівень опрацювання фундаментальних досліджень, сучасної наукової літератури та нормативно-правових документів	10	
	– використання статистичних даних та рівень їх опрацювання; використання математичних методів, та інформаційних технологій	10	
	– рівень обґрунтованості та реальності висновків та пропозицій	10	
	– наявність іноземних літературних джерел	5	
	– використання наукових розробок викладачів факультету	5	
3.	Оформлення випускної кваліфікаційної роботи магістра (відповідність оформлення тексту, посилань, списку літератури, таблиць, схем, додатків)	10	
4.	Захист випускної кваліфікаційної роботи магістра		
	– презентація та роздатковий матеріал	5	
	– доповідь (зрозумілість, логічність, стислість викладу)	10	
	– відповіді на питання (правильність, повнота, аргументованість)	25	

Науковий керівник

ПІБ, підпис

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо написання кваліфікаційної магістерської роботи

для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, освітньої програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент»

ПРИКАЗЮК Наталія Валентинівна

ПІКУС Руслана Володимирівна

ВЕРСАЛЬ Наталія Іванівна

ЛОБОВА Оксана Миколаївна

МОТАШКО Тетяна Петрівна

ЮХИМЕНКО Володимир Миколайович